

Regionstyrelsen**§102****Aktiviteter för barn och unga med behov av särskilt stöd –
Friskvårdsgrupper och Aktivitetsgrupper**

RS200158

Beslut

Regionstyrelsen beslutar att

- ge Hälso- och Sjukvårdsavdelningen på Regionkontoret i uppdrag att i syfte att uppnå en ökad och mer jämlik fysisk och psykisk hälsa samordna den halländska satsningen Aktiviteter för barn och unga med behov av särskilt stöd
- ge lokala nämnder i uppdrag att verka för satsningens förankring och etablering i samverkan med satsningens aktörer, med ambition att den blir en del av den ordinarie verksamheten i de halländska kommunerna
- ge driftnämnderna Hallands Sjukhus; Ambulans, Diagnostik och Hälsa samt Psykiatri i uppdrag att utifrån satsningen skapa en struktur för samverkan kring barn och unga med behov av särskilt stöd
- kostnader för projektet finansieras av projektmedel för riktade statsbidrag (Överenskommelse om god och nära vård) med upp till totalt 7 500 000 kr för perioden 2020-2021. Finansiering från 2022 hanteras inom befintlig budgetprocess utifrån bedömning av långsiktiga kostnader efter projektets slut

Ärendet

Vikten av att ge alla barn likvärdiga förutsättningar för en mer jämlik hälsa genom förebyggande och hälsofrämjande insatser beskrivs i olika dokument både på nationell och regional nivå. I Region Hallands Mål och budget 2020-2022 formuleras även den politiska viljan att samverkansprojektet som pågår i Halland för att motverka barnfetma och dess konsekvenser ska bli ordinarie verksamhet.

I Region Halland finns det en del olika satsningar för barn och unga med behov av särskilt stöd. Med utgångspunkt i den politiska målsättningen behöver det skapas en halländsk modell som integrerar dessa satsningar med syfte att uppnå en ökad och mer jämlik fysisk och psykisk hälsa hos målgruppen som kan leda till godkända betyg i skolan vilket förbättrar möjligheten till egen försörjning och leder till positiva samhällsekonomiska effekter. Målet med satsningen är att i samverkan med andra aktörer och utifrån de olika kommunala förutsättningarna kunna erbjuda ett utbud av aktiviteter för barn och unga med behov av särskilt stöd i hela Halland.

Ordförandes sign

Justerares sign

Utdragsbestyrkande

Regionstyrelsen

Inom ramarna av detta projekt finns det möjlighet på Barn- och ungdomskliniken att genomföra och utvärdera en pilot med digi/fysisk vård. Inom projektet ska även undersökas om det finns behov och möjlighet till eventuella gemensamma digitala lösningar i de berörda verksamheterna.

Satsningen finansieras med destinerade medel från Överenskommelse om en god och nära vård under inkörningsperioden 2020-2021, därefter behöver den arbetas in i Region Hallands ordinarie mål- och budgetprocess.

Förslag till beslut

Regionstyrelsens arbetsutskott föreslår regionstyrelsen besluta att

- ge Hälso- och Sjukvårdsavdelningen på Regionkontoret i uppdrag att i syfte att uppnå en ökad och mer jämlik fysisk och psykisk hälsa samordna den halländska satsningen Aktiviteter för barn och unga med behov av särskilt stöd
- ge lokala nämnder i uppdrag att verka för satsningens förankring och etablering i samverkan med satsningens aktörer, med ambition att den blir en del av den ordinarie verksamheten i de halländska kommunerna
- ge driftnämnderna Hallands Sjukhus; Ambulans, Diagnostik och Hälsa samt Psykiatri i uppdrag att utifrån satsningen skapa en struktur för samverkan kring barn och unga med behov av särskilt stöd
- kostnader för projektet finansieras av projektmedel för riktade statsbidrag (Överenskommelse om god och nära vård) med upp till totalt 7 500 000 kr för perioden 2020-2021. Finansiering från 2022 hanteras inom befintlig budgetprocess utifrån bedömning av långsiktiga kostnader efter projektets slut

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Aktiviteter för barn med behov av särskilt stöd
- Bilaga 1 - pågående insatser
- Bilaga 2.2 - Budget 2020-2022_till RS

Regionstyrelsen

Expedieras till

Driftnämnden Hallands sjukhus
Driftnämnden Ambulans, diagnostik och hälsa
Driftnämnden Psykiatri
Driftnämnden Närsjukvård
Lokala nämnder
Privata vårdcentraler

Vid protokollet
Maria Fransson

Justering av protokollet sker vecka 24
Mikaela Waltersson Lise-Lotte Bensköld Olsson

Ordförandes sign

Justerares sign

Utdragsbestyrkande

Regionkontoret
Hälsa- och sjukvård
Eva Jadeling Persson
Strateg

Regionstyrelsen

Aktiviteter för barn och unga med behov av särskilt stöd – Friskvårdsgrupper och Aktivitetsgrupper

Förslag till beslut

Regionstyrelsens arbetsutskott föreslår Regionstyrelsen att besluta att:

- Ge Hälsa- och sjukvårdsavdelningen på Regionkontoret i uppdrag att i syfte att uppnå en ökad och mer jämlik fysisk och psykisk hälsa samordna den halländska satsningen Aktiviteter för barn och unga med behov av särskilt stöd
- Ge lokala nämnder i uppdrag att verka för satsningens förankring och etablering i samverkan med satsningens aktörer, med ambition att den blir en del av den ordinarie verksamheten i de halländska kommunerna
- Ge driftnämnderna Hallands Sjukhus; Ambulans, diagnostik och hälsa samt Psykiatri i uppdrag att utifrån satsningen skapa en struktur för samverkan kring barn och unga med behov av särskilt stöd
- Kostnader för projektet finansieras av projektmedel för riktade statsbidrag (Överenskommelse om god och nära vård) med upp till totalt 7 500 000 kronor för perioden 2020-2021. Finansiering från 2022 hanteras inom befintlig budgetprocess utifrån bedömning av långsiktiga kostnader efter projektets slut.

Sammanfattning

Vikten av att ge alla barn likvärdiga förutsättningar för en mer jämlik hälsa genom förebyggande och hälsofrämjande insatser beskrivs i olika dokument både på nationell och regional nivå. I Region Hallands Mål och budget 2020-2022 formuleras även den politiska viljan att samverkansprojektet som pågår i Halland för att motverka barnfetma och dess konsekvenser ska bli ordinarie verksamhet.

I Region Halland finns det en del olika satsningar för barn och unga med behov av särskilt stöd. Med utgångspunkt i den politiska målsättningen behöver det skapas en halländsk modell som integrerar dessa satsningar med syfte att uppnå en ökad och mer jämlik fysisk och psykisk hälsa hos målgruppen som kan leda till godkända betyg i skolan vilket förbättrar möjligheten till egen försörjning och leder till positiva samhällsekonomiska effekter. Målet med satsningen är att i samverkan med andra aktörer och utifrån de olika kommunala förutsättningarna kunna erbjuda ett utbud av aktiviteter för barn och unga med behov av särskilt stöd i hela Halland.

Inom ramarna av detta projekt finns det möjlighet på Barn- och ungdomskliniken att genomföra och utvärdera en pilot med digi/fysisk vård. Inom projektet ska även undersökas om det finns behov och möjlighet till eventuella gemensamma digitala lösningar i de berörda verksamheterna.

Satsningen finansieras med destinerade medel från Överenskommelse om en god och nära vård under inkörningsperioden 2020-2021, därefter behöver den arbetas in i Region Hallands ordinarie mål- och budgetprocess.

Bakgrund

Utifrån det pågående regeringsuppdraget Samordnad god och nära vård för barn och unga genomförs det en utredning på nationell nivå bland annat för att se över hur den nära vården kan erbjuda stöd för barn och unga som lider av psykisk ohälsa. Syftet med uppdraget är bl.a. att uppnå en mer likvärdig vård som innefattar förebyggande och hälsofrämjande insatser för barn och unga i hela landet.¹

I Region Hallands Mål och budget 2020-2022 står det att Region Halland ska arbeta i nära samverkan med kommunerna och andra aktörer för att tillsammans hitta lösningar till samhällets utmaningar. Att alla barn får likvärdiga förutsättningar är grundläggande för ett jämlikt och inkluderande samhälle. Skolgång och godkända gymnasiebetyg nämns bland de viktigaste nyckelfaktorerna för att uppnå målet med en mer jämlik fysisk och psykisk hälsa och ökad välmående. Vidare står det i Mål och budgetdokumentet följande: "I Halland har det under flera år pågått ett samverkansprojekt för att motverka barnfetma och dess konsekvenser och vi vill nu att detta projekt med goda resultat ska bli ordinarie verksamhet."

Region Halland sätter stort fokus på att arbeta med de globala målen för hållbar utveckling - Agenda 2030. Att arbeta för att barn och unga med behov av särskilt stöd ska ha meningsfulla aktiviteter som kan bidra till likvärdiga förutsättningar och en god start i livet ingår i ett flertal av de globala målen och ligger även i linje med barnkonventionens bestämmelser.

Under 2016-2017 utlyste Regionstyrelsen medel för verksamhetsutveckling i syfte att förbättra det sjukdomsförebyggande och hälsofrämjande arbetet i hälso- och sjukvården i Region Halland. Barn- och Ungdomskliniken Region Halland beviljades 1 800 000 kronor för 2018-2019 för att förbättra vården av barn med fetma samt utjämna de regionala skillnaderna som finns i omhändertagandet av dessa barn. Projektet avslutades vid årsskiftet.

Region Halland har under en tid arbetat med olika satsningar för barn och unga med behov av särskilt stöd. Målet med dessa satsningar är förbättrad fysisk och psykisk hälsa genom bl.a. ökad fysisk aktivitet, delaktighet och social tillhörighet. Se bilaga 1, beskrivning av pågående insatser.

En halländsk modell i samverkan

Med utgångspunkt i den politiska målsättningen som är formulerad i Mål och budget 2020-2022 gällande barn behöver det skapas förutsättningar för *en långsiktig halländsk modell*, som möjliggör samordningen av de ovan nämnda satsningarna och som inkluderar de barn och unga som har behov av särskilt stöd, se målgruppsbeskrivning nedan. Målet med modellen är att kunna erbjuda ett utbud av aktiviteter för alla halländska barn och unga som enligt specialistvårdens (Barn- och ungdomskliniken, Barn- och Ungdomspsykiatri och Habiliteringen) bedömning

¹ <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2019/12/en-sammanhallen--god-och-nara-var-d-for-barn-och-unga/>

har behov av särskilt stöd i form av Friskvårdsgrupper och Aktivitetsgrupper. Syftet är att uppnå en ökad och mer jämlik fysisk och psykisk hälsa hos målgruppen, godkända betyg i skolan som förbättrar möjligheten till egen försörjning och leder till positiva samhällsekonomiska effekter.

Utmaningarna kring barn med behov av särskilt stöd berör hela samhället, därför är samverkan en viktig faktor för att dessa individers behov ska kunna tillgodoses. Aktörer som behöver samverka i denna satsning är bl.a. Regionkontoret (Hälso- och sjukvårdsavdelningen och Avdelningen för Social hållbarhet / lokala nämnder), hälso- och sjukvården (Barn- och ungdomskliniken, Barn- och Ungdomspsykiatri, Habiliteringen och närsjukvården), kommunerna, RF-SISU Halland och föreningslivet.

Regionkontoret ska under projektperioden säkerställa samordningen och en del av finansieringen samt verka för förankring i de halländska kommunerna med ambition att satsningen etableras i varje kommun. Barn- och ungdomskliniken, Barn- och ungdomspsykiatri samt Habiliteringen ska utveckla samverkan mellan sina verksamheter kring målgruppen. Närsjukvården ska hållas uppdaterad om arbetet.

Under de pågående satsningarna i Kungsbacka och Laholm har det visat sig att samverkan med kommunen, bl. a. genom en kommunal koordinator, är en viktig framgångsfaktor. Det är därför önskvärt att satsningen får långvarig hemvist i kommunerna och att en koordinator ingår i kommunernas ordinarie verksamhet. Satsningen behöver även arbetas in i Region Hallands ordinarie mål- och budgetprocess.

Samverkan med RF-SISU gällande samordning och finansiering av de fysiska aktiviteterna hos idrottsföreningar behöver omarbetas och utvecklas under projektperioden.

Målgruppen barn och unga med behov av särskilt stöd

Den identifierade målgruppen för satsningen är barn och unga som har behov av särskilt stöd i form av Friskvårdsgrupper och Aktivitetsgrupper. Barn och unga remitteras av närsjukvården till specialistvården och det är specialistvården (Barn- och ungdomskliniken, Barn- och ungdomspsykiatri samt Habiliteringen) som gör bedömningen vilka barn som ska erbjudas denna form av särskilt stöd. I målgruppen ska ingå exempelvis barn och unga med övervikt/fetma, barn och unga med neuropsykiatriska diagnoser och barn och unga med rörelsehinder.

Utveckling av digitaliserad vård

Mål och budget 2020-2022 beskriver också att digitaliseringen är ett viktigt verktyg för att möta välfärdens utmaningar och invånarnas förväntningar på modern hälso- och sjukvård.

Inom ramarna av den regionala satsningen Aktiviteter för barn med behov av särskilt stöd finns det möjlighet att genomföra och utvärdera en pilot/koncepttest med digi/fysisk vård inom Barn- och ungdomskliniken på Hallands sjukhus. Målet är att kunna erbjuda sedvanlig vård kombinerat med månatligt inhämtande och feedback av egengenererade data från digital våg, aktivitetsarmband och digitaliserade

matvaneformulär. Syftet är att utveckla digitala verktyg för att skapa förutsättningar för jämlik vård. Inom projektet ska även undersökas om det finns behov och möjlighet till eventuella gemensamma digitala lösningar i de berörda verksamheterna.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Kostnader för projektet finansieras av projektmedel för riktade statsbidrag (Överenskommelse om god och nära vård) med upp till totalt 7 500 000 kr för perioden 2020-2021. Preliminär fördelning av kostnad är 2 500 000 kr under 2020 och 5 000 000 kr under 2021. Se bilaga 2. Finansiering från 2022 hanteras inom befintlig budgetprocess utifrån bedömning av långsiktiga kostnader efter projektets slut.

Regionkontoret

Jörgen Preuss
Regiondirektör

Martin Engström
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Bilaga:

- Bilaga 1 – beskrivning av pågående insatser
- Bilaga 2 - budget 2020-2021

Styrelsens/nämndens beslut delges

Driftnämnden Hallands sjukhus
Driftnämnden Ambulans, diagnostik och hälsa
Driftnämnden Psykiatri
Driftnämnden Närsjukvård
Lokala nämnder
Privata vårdcentraler

Bilaga 1

Aktiviteter för barn och unga med behov av särskilt stöd

Beskrivning av pågående insatser:

Friskvårdsgrupper är en satsning i Kungsbacka och Laholm som jobbar med *barn med fetma* men dessa barn inte sällan lider även av *psykisk ohälsa*. Metoden bygger på regional och kommunal samverkan men också samverkan med föreningsliv och näringsliv. Barnen med störst samsjuklighet, ofrivillig ensamhet, högst grad av fetma, svårigheter i skolan och frånvaro av fritidsaktiviteter remitteras av Barn- och ungdomskliniken till olika aktiviteter. Barnen får fritt välja mellan gratis, anpassade aktiviteter bland jämnåriga och trygga vuxna.

För att möta det psykosociala behovet hos *barn med psykisk ohälsa* samt behovet hos barnen som tidigare deltagit i Friskvårdsgruppen startades **Aktivitetsgrupper** i Kungsbacka och Laholm som är en verksamhet liknande Friskvårdsgruppen: barnen remitteras bl. a. av Barn- och ungdomskliniken och elevhälsan till olika aktiviteter där de kan uppleva delaktighet, känsla av sammanhang, rörelseglädje och välbefinnande.

Det är av stor vikt att utvärdera metoden vetenskapligt och delge resultaten i en vetenskaplig tidskrift. Ett forskarteam kommer att utvärdera hur Friskvårdsgruppen påverkar barnens fysiska hälsa genom att utvärdera effekter på blodprover, viktutveckling men också skolresultat och livskvalité. Detta görs i samverkan med ett flertal olika forskargrupper och kommer att ske genom att granska journaler, genomförande av djupintervjuer och att familjer fyller i frågeformulär. Målet är att publicera resultaten 2020/2021.

Fysisk aktivitet för barn med behov av särskilt stöd (FaB) är en satsning i Halmstad och Varberg, som handlar om att ge inaktiva barn och unga med behov av särskilt stöd en ökad fysisk aktivitet och social tillhörighet. Satsningen är väldigt lik Aktivitetsgrupperna, till målgruppen tillhör framför allt *barn med psykisk ohälsa och neuropsykiatriska funktionsnedsättningar men också rörelsehinder*. Arbetsmetoden bygger på att Barn- och ungdomspsykiatri och Habiliteringen skriver ut recept till olika fysiska aktiviteter, till skillnad från Friskvårds- och aktivitetsgruppers remisser.

Arbetet dokumenteras, utvärderas och följs upp kontinuerligt i samverkan med berörda aktörer. Högskolan i Halmstads studie "Hållbar implementering av intervention för att öka sociala interaktioner och fysisk aktivitet bland barn och unga med särskilda behov" utgör en central del av uppföljningen. Studien är av särskilt stor betydelse då det i strikt mening i dagsläget saknas tillräcklig evidens för förskrivningen av FaB. Metoden Fysisk aktivitet på recept har utvärderats vetenskapligt, men enbart för vuxna patienter.

Budget 2020-2021 och 2022 i Region Halland
Aktiviteter för barn med behov av särskilt stöd - Friskvårdsgrupper, Aktivitetsgrupper

	2020	2021	Summa 2020-2021	2022
Samverkan				
Halmstad		630000	630000	0
Varberg		315500	315500	0
Falkenberg		315500	315500	0
Hylte		315500	315500	0
Projektledning - utveckling av modell				
Projektledare (42000/månad) 50%	365400	365400	730800	0
Delprojektledare (45000/månad), 50%	396900	396900	793800	0
Digitalisering				
Utvecklingsarbete		250000	250000	0
RF-SISU				
Stöd/samordning av utbud av anpassade aktiviteter lokalt	250000	200000	450000	200000
Föreningsstöd	500000	500000	1000000	500000
Barnkliniken				
Sjuksköterska x2, á 35000/månad, juli 2020 - dec 2021 dvs. 1,5 år	617400	1234800	1852200	0
Sakkunnig läkare (67000/månad), 30%	355000	355000	710000	0
Övrigt				
Övrigt	15300	121400	136700	0
Totalt	2500000	5000000	7500000	700000